

Değerli meslektaşlarımız,

COVID-19 pandemisinin çok yönlü global bir kriz yarattığı, eğitim sistemini de etkileyen bu krizde dünya genelinde birçok okulun kapatıldığı, öğrencilerin de bu durumdan etkilendiği bilinmektedir. Bu süreçte yaşanan dijital dönüşüm, yeni bir eğitim düzeni oluşturulmasını zorunlu kılmıştır. Alışık olmadığımız ve aniden gelişen bu durum nedeniyle eğitim kurumlarının tüm kademelerinde uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu süreç, Yükseköğretimi de etkilemiş ve uzaktan eğitim artık bir tercih değil mecburiyet olmuştur. Dünyadaki eğitim sistemindeki bu hızlı değişimle paralel olarak, Türkiye'deki bütün üniversitelerde eğitim-öğretim faaliyetlerinin, 26 Mart 2020 tarihinden itibaren yüz yüze derslerden çevrimiçi derslere geçiş yapılarak devam edilmesi yönünde karar alınmıştır. Eğitimin tüm kademelerinde olduğu gibi, yükseköğretimde her programda yüzyüze öğretimin bilişsel ve sosyal gelişim üzerinde çok önemli rol oynadığı bilinmektedir. Üniversitelerde programlarının ne kadarının uzaktan eğitimle verilmesi gerektiğine Üniversitelerin uzaktan eğitim alt yapısı ve eğitici sayısı ve niteliği göz önünde bulundurularak karar verilmesi istenmiştir.

Bu süreçte, uygulamanın zorunlu olduğu programların uzaktan eğitim ile yürütülmesi başlıca tartışma konusu olmuştur. Diğer sağlık alanı programlarında olduğu gibi, Hemşirelik müfredatında yer alan ve eğitimin en önemli parçası olan uygulamalı derslerin kesinlikle yalnızca uzaktan eğitim yolu ile verilmemesi ve mutlaka telefaşinin yapılması gereklidir. Uygulama eğitimlerinin uzaktan eğitimle verilmesi durumunda yetişen hemşire insan gücünün uzun vadede toplum sağlığına ve mesleğimize olumsuz etkilerinin olabileceği dikkate alınmalıdır.

Bu bağlamda hemşirelik müfredatında yer alan Psikiyatri Hemşireliği dersi uzaktan eğitiminin de bu süreçte nasıl olması gerektiğine dair görüş alışverişinde bulunmak, ortak bir dil oluşturmak ve bir yol haritası belirlemek amacıyla Psikiyatri Hemşireleri Derneği öncülüğünde iki çalıştay yapılmıştır. Ülkemizdeki hemşirelik okullarındaki Psikiyatri Hemşireliği Dersini veren öğretim üyeleri ile yapılan çalıştaylarda Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği uzaktan eğitimi için teorik, beceri ve klinik/ saha uygulamalarının hedefleri, içeriği, öğretim yöntemleri ve ölçme değerlendirme tartışılmıştır. Dersin teorik içeriğine "Psikolojik İlk Yardım ve Pandemi Sürecinde Ruhsal Sorunlar ve Yönetimi ve Online Ruh Sağlığı Destek Hizmetleri" başlıklarının eklenmesi, eğitimin aktif web tabanlı öğrenme teknikleri ile yapılması gerekliliği vurgulanmıştır. Öğretim üyelerinin yeni ölçüm araçları ve öğretim teknikleri konusunda kendilerini geliştirmeye ihtiyacı olduğu ve bu bağlamda gerçekleştirilecek sertifika programlarına katılmalarının gerekliliği vurgulanmıştır.

Öğretme ve öğrenme aracı olarak; öğretim hedeflerine uygun tasarlanmış simülasyon senaryolarının öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacağı; film, belgesel, dizi tartışması, ruh sağlığı ve hastalıklarına yönelik makale tartışması, spesifik olgular üzerinde grup tartışması yapmak önerilen yöntemler arasında olmuştur. Psikiyatri kliniklerinde çalışan örnek olabilecek hemşirelerin derse davet edilmesinin de öğrenmedeki önemi vurgulanmıştır. Ölçme ve değerlendirmede yüzyüze eğitimde de kullanılan yöntemlere ek olarak vaka tartışmaları ve kontrol check listeleri, film analizleri, kısa quizler, çoktan seçmeli sorular gibi yöntemlerin online değerlendirme yöntemleri olarak kullanılabilirliği belirtilmiştir.

İlk çalıştayda uzaktan eğitim koşullarına uyarlanan planlamaların ne kadarının uygulanabildiğinin ve planlamaların ne kadar gerçekleştirilebildiğinin tartışıldığı ikinci çalıştayda ise; çoğunlukla amaç ve hedeflere ulaşıldığı, en önemli güçlüklerin ise, öğrencilerin internet olanaklarının kısıtlı olması, öğrencinin aktif derse katılımını sağlamadaki güçlükler ve devam sorunları olduğu belirtilmiştir. Genellikle öğretim üyelerinin çoğunluğu uzaktan eğitim süreci ile ilgili YÖKAK ya da kendi üniversitelerinin uzaktan eğitim/ sertifika programlarına katıldıkları hem web tabanlı öğrenme yöntemleri hem de ölçme değerlendirme konusunda kendilerini geliştirdikleri görülmüştür. Klinik uygulama becerilerinin çoğunlukla planlanan öğretim yöntemleri ile senkron bir şekilde sınıfın küçük gruplara ayrılarak vaka tartışmaları, film analizleri ya da simülasyon uygulamaların yapıldığı, çeşitli web tabanlı öğrenme yöntemlerinin ve ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanıldığı belirtilmiştir.

COVID-19 pandemisi, devam eden bir halk sağlığı krizidir; bu süreç hemşirelik eğitiminde eşitlik, liderlik, sosyal adalet, etik ve hemşirelik bakımı gibi birçok kavramın yeniden gözden geçirilmesi ve bu alanların güçlendirilmesine yönelik stratejilerin geliştirilmesini gerektirmektedir. Pandeminin devam etmesi, eğitim ortamını değiştirecek önemli değişimleri zorunlu kılmaktadır. Devam eden bu süreçte psikiyatri hemşireliği uzaktan eğitiminin etkinliği, kullanılan yöntemlere ilişkin deneyimlerin paylaşıldığı çalışmaların Psikiyatri hemşireliği Dergisinde yayınlanması bilgi paylaşımı açısından yararlı olacaktır. Bu bağlamda, gelecek dönemde uzaktan eğitim ile ilgili hedeflerin yeniden revize edilmesi ve etkin uzaktan eğitim stratejilerinin geliştirilmesi ve güncellenmesi son derece önemlidir.